Volume II (2016)

ODO of Deuil, *De Profectione Ludovici VII in Orientem: The Journey of Louis VII to the East*. New York 1948. W. W. Norton & Company Press, 154 sayfa. Ed. & Trans. V. G. Berry. ISBN: 0393096629

Sercan AKİNİZ

*Libri: Kitap Tanıtımı, Eleştiri ve Çeviri Dergisi'*nde bulunan içeriklerin tümü kullanıcılara açık, serbestçe/ücretsiz 'açık erişimli' bir dergidir. Kullanıcılar, yayıncıdan ve yazar(lar)dan izin almaksızın, dergideki kitap tanıtımı, eleştiri ve çevirileri tam metin olarak okuyabilir, indirebilir, dağıtabilir, çıktısını alabilir ve kaynak göstererek bağlantı verebilir.

Libri, uluslararası hakemli elektronik (online) bir dergi olup değerlendirme süreci biten kitap tanıtımı, eleştiri ve çeviriler derginin web sitesinde (www.libridergi.org) yıl boyunca ilgili sayının içinde (Volume II: Ocak-Aralık 2016) yayımlanır. Aralık ayı sonunda ilgili yıla ait sayı tamamlanır.

Dergide yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

Atıf Düzeni S. Akiniz, *De Profectione Ludovici VII in Orientem: The Journey of Louis VII to the East*. Yazar: Odo of Deuil. *Libri* II (2016) 407-408. DOI: 10.20480/lbr.2016027

Geliş Tarihi: 14.06.2016 | Kabul Tarihi: 05.08.2016 | Elektronik Yayın Tarihi: 23.08.2016

URL: <http://dx.doi.org/10.20480/lbr.2016027>

Editörya Phaselis Project
www.phaselis.org

**ODO of Deuil, *De Profectione Ludovici VII in Orientem: The Journey of Louis VII to the East*. New York 1948. W. W. Norton & Company Press, 154 sayfa.
Ed. & Trans. V. G. Berry. ISBN: 0393096629**

Sercan AKİNİZ*

Haçlı Seferleri; Ortaçağ Tarihi'nin XI.-XIII. yüzyıllar arasını kapsayan önemli siyasi, ekonomik ve sosyal olayları arasında yer almaktadır. Haçlı Seferleri ile ilintili araştırmalarda temel başvuru kaynağı olarak değerlendirilmesi gereken eserlerin başında ise kronikler gelmektedir. Bu bağlamda başlıca Haçlı kroniklerine göz atıldığında, ilk olarak Ralph of Caen'in *Gesta Tancredi*, Fulcher of Chartres'in *Chronicle* ve de William of Tyre'in *Historia* isimli eserleri ön plana çıkmaktadır. Çalışmamıza konu olan kronik ise en az belirtilenler kadar değerli olan ve Deuil'li Odo'nun ikinci Haçlı Seferi'ne (1147-1149) ilişkin *De Profectione Ludovici VII in Orientem* (= The Journey of Louis VII to the East [VII. Louis'in Doğu Seferi Hakkında]) isimli kroniğidir. Henüz Türkçe'ye çevrilmemiş olan bu eser ikinci Haçlı Seferi için birincil kaynaklar arasında yer almaktadır. Odo'nun bu kroniği Virginia Gingerick Berry tarafından Latince aslından İngilizce'ye çevrilmiş ve yayına hazırlanmıştır. Eser içerisinde hem Latince metne hem de İngilizce metne sırasıyla yer verilmiştir. Söz konusu metnin telifi 1948 yılında Columbia Üniversitesi tarafından alınmış, aynı yıl W.W. Norton & Company Yayınevi tarafından 154 sayfa olarak basılmıştır.

Kitap temel olarak (Giriş, Metin ve Çeviri, Kısaltmalar Listesi, Kaynakça ve İndeks olmak üzere) beş bölüm üzerinden kurgulanmaktadır. *Introduction* (Giriş [XII-XLIV]) bölümünde Birinci Haçlı Seferi'nin (1096-1099) başarıyla, ikincisinin ise tam tersi şekilde sonuçlanmasının nedenleri genel hatlarıyla açıklanarak Odo'nun Haçlı Seferine iştiraki mercek altına alınmaktadır. Ayrıca bu bölümde Haçlı Seferleri için önemli olan bazı kronikler hakkında kısaca bilgi verilmektedir. Son olarak, Odo'nun eserinin edisyonları ile ilgili bilgilendirmeler yapılarak giriş bölümü sonlandırılmakta ve *Text and Translation* (Metin ve Çeviri [1-143]) bölümüne geçiş yapılmaktadır.

Text and Translation bölümü 7 alt başlıktan oluşmaktadır: *Beginning of Book One* (Birinci Kitabın Başlangıcı [6-19]) alt başlığında; yirmi beş yaşındaki Fransa Kralı Louis'in Vézelay'da Paskalya törenleri sırasındaki dini seremonileri hakkında bilgi verilerek, ikinci Haçlı Seferi'nin dini vaazlarının ortaya çıktığı dönem anlatılmaktadır. Ayrıca, Papa Eugenius'un fetvasının ardından Clairvaux'lu Bernard'ın vaazlarına da değinilmektedir. Odo'nun *anti-Grek* tavrına da buradaki bölümde şahit olmaktayız. Bu bölüm, Alman ve Macar kralların Konstantinopolis'teki imparatora gönderdiği pazar ve geçiş hakkı talep mektubu ile imparatorun bu mektuba cevabı ve de haçlıların hazırlıkları-yola çıkışları hakkındaki anlatılar ile sona ermektedir.

* MA., Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Akdeniz Ortaçağ Araştırmaları Anabilim Dalı, Antalya. sercanakiniz@gmail.com

Beginning of Book Two (İkinci Kitabın Başlangıcı [20-39]) bölümü; Haçlı birliklerinin yola çıkışlarıyla ilgili süreç ile başlamaktadır. Burada, Frank ve Alman birliklerinin Orta Avrupa'dan Konstantinopolis'e doğru izledikleri güzergâhlar hakkında bilgilendirmede bulunulmasının yanı sıra bu yolculuk esnasında iâşe temini konusu da mercek altına alınmaktadır. Ayrıca bu bölüm, bölgedeki Grekler ile Almanlar arasındaki küçük çaplı çatışmalar hakkında da bilgiler ihtiva etmektedir.

Beginning of Book Three (Üçüncü Kitabın Başlangıcı [40-61]) bölümünde; Haçlı birliklerinin Tuna Nehri'ni geçişleri ve Konstantinopolis'e giden yolda engellerin ortadan kaldırılması gibi konular hakkında bilgiler sunulmaktadır. Askeri birliklerin Tuna'yı geçişinden sonra Philippopolis (Filibe) ve Adrianople (Edirne) kentlerine varışları sırasındaki mücadeleleri de bu bölüm özelinde açıklanmaktadır. Buna ilaveten yolculuk sırasında kendilerine eşlik eden Piskoposların isimleri, onların geldikleri bölgeler ve kimlikleri hakkında da değerlendirmede bulunulmaktadır.

Beginning of Book Four (Dördüncü Kitabın Başlangıcı [62-85]) bölümünün başında Konstantinopolis kentinin bir haritası yer almaktadır. Bu bölümde, Frank kuvvetlerinin Konstantinopolis'e girişlerinin ardından şehrin ihtişam ve zenginliklerinden etkilendiklerine vurgu yapılmakta ve de kentte bulunan araziler ile mimari yapılar hakkında ayrıntılar aktarılmaktadır.

Beginning of Book Five (Beşinci Kitabın Başlangıcı [86-101]) bölümü ise; Fransa kralı VII. Louis ile Alman kralı III. Conrad'ın Antakya'ya kadar izledikleri güzergâhları gösteren bir haritayla başlamakta ve akabinde askeri birliklerin Konstantinopolis'e ilerledikleri bölgelerin coğrafi özellikleri hakkında bilgiler sunulmaktadır. Burada ilginç bir bilgi karşımıza çıkmaktadır; o da uzun süredir Türklerin egemenliğinde bulunan bölgeler için *Turciam* (Türkiye) teriminin kullanılmasıdır. Bu doğrultuda, bölüm genelinde Türklere ve Türk akıncılarına da değinilmektedir.

Beginning of Book Six (Altıncı Kitabın Başlangıcı [102-121]) bölümünde; Haçlı birliklerinin Konstantinopolis'ten ayrılış ve yolculuğa devam ediş süreci ele alınmaktadır. Bu kapsamda, Haçlı birliklerinin yolculuk sırasında Edremid (Edremit), Smyrna (İzmir), Ephesus (Efes), Philadelphia (Alaşehir) ve de Laodicea (Laodikeia) dolaylarına ilerleyişlerine de değinilmektedir. Burada ayrıca, yolculuk güzergâhının fiziki coğrafyası, iklimi ve Haçlıların karşılaştıkları zorluklar üzerinde durulmaktadır. Son olarak, hem Haçlıların kendi içlerindeki sürtüşmeleri hem de Almanlar, Grekler ve Türkler arasındaki çekişmeler hakkında özgün değerlendirmelerde bulunulmaktadır.

Beginning of Book Seven (Yedinci Kitabın Başlangıcı [122-143]) bölümü; sefere katılan şövalyeler hakkında açıklamalarla başlamakta ve Türkler ile yapılan savaşlardan bahsedilmektedir. Bu kapsamda, Grek kuvvetlerinin mevcut durumu hakkında bilgiler verilirken, Frank birliklerinin VII. Louis'nin idaresi altında Adalia'ya (Antalya) geçişleri ve oradan da deniz üzerinden Antioch'ya (Antakya) ulaşmaları sırasında vuku bulan olaylara da değinilmektedir. Bu bölüm Fransa kralı VII. Louis'in Antakya'ya girişi ile sonlanmaktadır.

Kitapla ilgili bu yedi bölümü *Bibliographical Abbreviations* (Bibliyografik Kısaltmalar [144]) ile *Select Bibliography* (Seçilmiş Bibliyografya [145-148]) kısımları takip etmektedir. Eser *Index* (İndeks [149-154]) ile sonlandırılmaktadır.

Sonuç olarak bu eser, İkinci Haçlı Seferi ile ilgili birincil kaynak niteliğindeki bilgiler ihtiva etmektedir. Bu özelliğine ek olarak, döneme ilişkin temel başvuru kaynaklarından biridir. Bu münasebetle eserin dilimize kazandırılması önem arz eden bir husustur. Söz konusu kroniğin Türkçe'ye tercümesinin, eserin kaleme alındığı dönem hakkında araştırma yapanların ve bu döneme ilgi duyan okuyucuların araştırma ve çalışmalarına önemli katkılarda bulunacağı açıktır.